

Zadanie 6.4. a

Mamy dane dwie bazy B, C przestrzeni \mathbb{R}^3

i chcemy znaleźć przekształcenie φ , które przeprowadza wektory bazy B kolejno na

wektory bazy C . To znaczy:

$$B = \left\{ \begin{array}{c} \overset{b_1}{\parallel} \\ \left[\begin{array}{c} 1 \\ 2 \\ 3 \end{array} \right] \\ \end{array} \right\}, \left\{ \begin{array}{c} \overset{b_2}{\parallel} \\ \left[\begin{array}{c} 3 \\ 2 \\ 1 \end{array} \right] \\ \end{array} \right\}, \left\{ \begin{array}{c} \overset{b_3}{\parallel} \\ \left[\begin{array}{c} 1 \\ 1 \\ 0 \end{array} \right] \\ \end{array} \right\}$$

$$C = \left\{ \begin{array}{c} \downarrow \varphi \\ \left[\begin{array}{c} 1 \\ 1 \\ 0 \end{array} \right] \\ \underset{c_1}{\parallel} \\ \end{array} \right\}, \left\{ \begin{array}{c} \downarrow \varphi \\ \left[\begin{array}{c} 3 \\ 2 \\ 1 \end{array} \right] \\ \underset{c_2}{\parallel} \\ \end{array} \right\}, \left\{ \begin{array}{c} \downarrow \varphi \\ \left[\begin{array}{c} 1 \\ 2 \\ 3 \end{array} \right] \\ \underset{c_3}{\parallel} \\ \end{array} \right\}$$

Warunki opisujące φ można zapisać w postaci

$\varphi(b_i) = c_i$ dla każdego $i \in \{1, 2, 3\}$ lub

też w postaci macierzowej - z wykładu wiemy,

że φ odpowiada macierz A wymiaru 3×3 ,

taka że dla dowolnego wektora b

$$\varphi(b) = Ab.$$

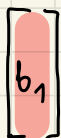
Innymi słowy, żeby zobaczyć, na co przekształcenie φ przenosi b , wystarczy pomnożyć A przez b .

Nasze warunki możemy więc zapisać jako

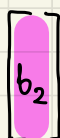
$Ab_i = c_i$ dla $i \in \{1, 2, 3\}$. Graficznie wygląda

to tak:

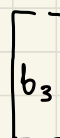
①

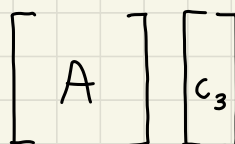
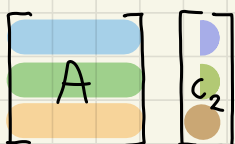
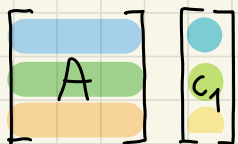
②

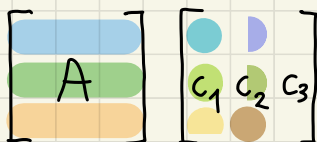
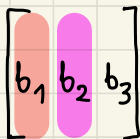
③

tu już mi brakło kolorów

Wszystkie te warunki można zatem zapisać w jednym iloczynnie macierzy:

Jak w takim razie znaleźć macierz A , która spełnia te warunki? Znamy już metodę Gaussa-Jordana i z zadania 6.2 wiemy, że można ją stosować nie tylko do odwracania macierzy. Jak użyć tej metody tutaj?

Mozna przepisać podany iloczyn w trochę innej postaci (w pewnym sensie „transponujemy cały układ”, ale łatwo sprawdzić po kolorach, że wszystko dalej się zgadza):

$$\begin{array}{ccc}
 \left[\begin{array}{c} \uparrow \\ b_1 \\ \downarrow \end{array} \right] \left[\begin{array}{c} \uparrow \\ b_2 \\ \downarrow \end{array} \right] \left[\begin{array}{c} \uparrow \\ b_3 \\ \downarrow \end{array} \right] = B & & \left[\begin{array}{c} \text{blue} \\ \text{green} \\ \text{orange} \end{array} \right] \left[\begin{array}{c} \text{blue} \\ \text{green} \\ \text{orange} \end{array} \right] = A^T \\
 \left[\begin{array}{c} \text{blue} \\ \text{green} \\ \text{orange} \end{array} \right] \left[\begin{array}{c} \uparrow \\ c_1 \\ \downarrow \end{array} \right] \left[\begin{array}{c} \uparrow \\ c_2 \\ \downarrow \end{array} \right] \left[\begin{array}{c} \uparrow \\ c_3 \\ \downarrow \end{array} \right] = C & \rightsquigarrow & \left[\begin{array}{c} \leftarrow b_1 \rightarrow \\ \leftarrow b_2 \rightarrow \\ \leftarrow b_3 \rightarrow \end{array} \right] \left[\begin{array}{c} \leftarrow c_1 \rightarrow \\ \leftarrow c_2 \rightarrow \\ \leftarrow c_3 \rightarrow \end{array} \right] = C^T \\
 & & B^T =
 \end{array}$$

Jeśli wprowadzimy oznaczenia macierzy B i C jak powyżej, to warunek $AB = C$ przechodzi nam na $B^T A^T = C^T$, gdzie cały czas szukamy A^T .

Aby to zrobić, używamy tej samej metody, co w 6.2, czyli zapisujemy macierze B^T i C^T obok siebie $[B^T | C^T]$, i operacjami na wierszach chcemy dojść do postaci $[I | D]$. Wtedy D będzie szukana macierza, A^T . Rzeczywiście:

$$\begin{bmatrix} A^T \\ B^T \\ C^T \end{bmatrix} \rightsquigarrow \begin{bmatrix} A^T \\ I \\ D \end{bmatrix}$$

to zachodzi: $B^T A^T = C^T \Rightarrow$ to też zachodzi: $I A^T = D$
czyli: $A^T = D$

Pozostaje wykonać obliczenia:

$$\left[\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 2 & 3 & 1 & 1 & 0 \\ 3 & 2 & 1 & 3 & 2 & 1 \\ 1 & 1 & 0 & 1 & 2 & 3 \end{array} \right] = \left[\begin{array}{ccc|ccc} \leftarrow b_1 \rightarrow & & & \leftarrow c_1 \rightarrow & & \\ \leftarrow b_2 \rightarrow & & & \leftarrow c_2 \rightarrow & & \\ \leftarrow b_3 \rightarrow & & & \leftarrow c_3 \rightarrow & & \end{array} \right]$$

$$\left[\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 2 & 3 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & -4 & -8 & 0 & -1 & 1 \\ 0 & -1 & -3 & 0 & 1 & 3 \end{array} \right] \begin{array}{l} w_1 \\ w_2 - 3w_1 \\ w_3 - w_1 \end{array}$$

$$\left[\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 2 & 3 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & -3 & 0 & 1 & 3 \\ 0 & -4 & -8 & 0 & -1 & 1 \end{array} \right] \begin{array}{l} w_1 \\ w_3 \\ w_2 \end{array}$$

uwaga: w tej metodzie nie stoi nam na przeszkodzie, aby zamieniać wiersze miejscami

$$\left[\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 2 & 3 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & -3 & 0 & 1 & 3 \\ 0 & 0 & 4 & 0 & -5 & -11 \end{array} \right] \begin{array}{l} w_1 \\ w_2 \\ w_3 - 4w_2 \end{array}$$

$$\left[\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 2 & 3 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 3 & 0 & -1 & -3 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & -\frac{5}{4} & -\frac{11}{4} \end{array} \right] \begin{array}{l} w_1 \\ -w_2 \\ \frac{1}{4}w_3 \end{array}$$

$$\left[\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 1 & 0 & 1 & 2 & 3 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & \frac{11}{4} & \frac{21}{4} \\ 0 & 0 & 1 & 0 & -\frac{5}{4} & -\frac{11}{4} \end{array} \right] \begin{array}{l} w_1 - w_2 \\ w_2 - 3w_1 \\ w_3 \end{array}$$

$$\left[\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 0 & 1 & -\frac{3}{4} & -\frac{9}{4} \\ 0 & 1 & 0 & 0 & \frac{11}{4} & \frac{21}{4} \\ 0 & 0 & 1 & 0 & -\frac{5}{4} & -\frac{11}{4} \end{array} \right] \begin{array}{l} w_1 - w_2 \\ w_2 \\ w_3 \end{array}$$

Po lewej stronie dostaliśmy macierz identyczności, czyli to, co jest po prawej to A^T . Stąd

$$A^T = \begin{bmatrix} 1 & -\frac{3}{4} & -\frac{9}{4} \\ 0 & \frac{11}{4} & \frac{21}{4} \\ 0 & -\frac{5}{4} & -\frac{11}{4} \end{bmatrix} \quad \rightsquigarrow \quad A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ -\frac{3}{4} & \frac{11}{4} & -\frac{5}{4} \\ -\frac{9}{4} & \frac{21}{4} & -\frac{11}{4} \end{bmatrix},$$

co kończy rozwiązanie zadania.